

GLASILO

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE AVTOTEHNA, n. sol. o., LJUBLJANA

Leto VI

Redna izdaja

Št. 2 — Februar 1980

Izdaja DO Avtotehna n. sol. o. Ljubljana, Titova 36. Ureja uredniški odbor, odgovorni urednik Živan Mirčič in glavni urednik Savo Žigon. Naslov uredništva Titova 36, telefon 317-044, int. 68. Tisk Tiskarna Ljubljana, v nakladi 900 izvodov. Časopis prejemajo člani kolektiva, študenti in upokojenci brezplačno. Časopis izhaja enkrat mesečno. — Oproščeno prometnega davka po sklepu 421-1/72.

avtotehna

Naše Glasilo v letu 1979

Ni potreben noben poseben napor, da vidimo, da skoraj ni delovne organizacije, ki ne bi redno ali občasno izdajala časopis, bilten itd.

Lepo in prav, kajne? Prav zaradi tega, ker je za uspešno delo v delovni ali družbenopolitični organizaciji in za samoupravljanje na sploh potrebnih čim več dobrih, pravih in razumljivih informacij, ki morajo krožiti med ljudmi. Lepo pa predvsem zato, ker so takšni časopisi ob prizadevanju njihovih urednikov, **ponekod tudi poslovnih organov**, po preboleli statusni, oblikovni in usmeritveni bolezni tudi privlačno oblikovani in tiskani (**pri nas se zato še trudimo**).

Hkrati iso kot po dogovoru (z redkimi izjemami, med katere spada tudi naše Glasilo) kljub raznim situacijam, uspehom in neuspehom, ki se odvijajo v posamezni organizaciji — **to seveda ne velja za nas**, polna načrtov, predlogov itd. za lepšo prihodnost in boljše delo. To samo po sebi ne bi bilo narobe, če se ta optimizem ne bi izražal le z nageljčki, stiski rok, nasmeški na slikah, pa morda še v načrtih, predlogih, sklepih in njihovimi obrazložitvami. Vmes pa razen o uspehih domačih kegljačev, o izletih planincev in odhodih v pokoj običajno nič posebnega. (**Tudi**

to ne velja v celoti za naš časopis).

S pristavkom, »običajno«, pa lahko zapišemo — nič kritike, ne polemike, nobenih predlogov, ustvarjalnosti, analiz in vsega, kar lahko prištevamo med dejavnosti samoupravljanja. Seveda so redke izjeme, ki potrjujejo pravilo (**poizkusite sami presoditi, ali naš časopis spada med te izjeme ali ne!**). Navsezadnje so odgovorni organi (**npr. DS DO**) ali organizacije (**npr. ZK**) ali tovariši ter celo bralci s takim stanjem (**pri nas namreč**) kar zadovoljni.

Pa kljub temu glasilo izdajamo z drugim namenom, **predvsem zaradi vsega tistega, kar je pred in med predlogi in sprejemi sklepov, kar je v našem delu za danes in boljši jutri**, da si ob delovnih in drugih uspehih lahko sežemo v roko, se slikamo itn. — naj še drugi čitajo — kakšni smo.

Naj takemu razmišljanju v potrditev dodamo še pregled prispevkov po vsebini in z imenom avtorja:

O finančni problematiki — 5 prispevkov A. Plevčak.

O poslovanju — 8 prispevkov. Po enega: D. Majdič, D. Jerše, F. Petkovšek, S. Lovrenčec, A. Plevčak, služba za komunikacije in dva prispevka uredništvo.

O planih in programih — 10 prispevkov. Po en pri-

1979	zunanj sodelavci	honorarji	tiskarna	Skupaj
I	2.500	2.200	17.261	21.961
II	2.500	2.153	16.139	20.792,35
III	2.500	2.674,75	17.565	22.739,75
IV	2.500	2.272,70	16.116	20.888,70
V	2.500	1.755,65	16.338	20.593,65
VI	2.500	3.147,65	17.090	22.737,65
VII +				
VIII	5.000	1.989,75	29.623	36.612,75
IX	2.500	2.011,35	17.073	21.584,35
XI	2.500	1.490,90	16.945,70	20.936,60
XII	2.500	2.430	15.711,32	20.641,32
XIII	2.500	1.345	15.700	19.545
Skupaj	30.000	23.471,10	195.562,02	249.033,12

Doprečno na mesec

2.500	1.956	16.296,84	20.753,10
-------	-------	-----------	-----------

Leto	Zunanji sodelavci	Notranji sodelavci	Honorar	Tiskarna	Skupaj	Cena enega izvoda
1975 (6 št.)	15.000	8.812,50	8.100	58.456	90.368,50	16,73
1976	16.500	8.250	17.243,14	120.999	162.992,14	15,00
1977	18.000	2.500	17.120,60	143.613,50	181.234,10	16,78
1978	30.000	1.500	33.366,02	186.344,10	251.210,12	23,26
1979	30.000	—	23.471	195.562,02	249.033,02	23,06
Skupaj	109.500	21.062,50	99.300,76	704.974,62	934.837,88	—

spevek: M. Batič, C. Peršak, M. Hočevar in SM. Tri prispevke A. Plevčak in štiri uredništvo.

O realizaciji in prometu — Dva prispevka, in sicer enega A. Plevčak in enega F. Petkovšek.

O družbenopolitičnem dogajanju — 19 prispevkov. Po en prispevek J. Černič in F. Blatnik, dva članka A. Behrends, tri prispevke Klub upokojencev, ostalih dvamajst pa uredništvo.

LO in DSZ — 9 prispevkov. Po en prispevek S. Žigon, M. Pavšelj, A. Žužek in služba sama kot itaka, dva prispevka F. Kušar in tri prispevke B. Janovsky.

O kulturni dejavnosti — En prispevek L. Žorga.

Iz pravne službe — en prispevek.

Ostale dejavnosti, šport, rekreacija in planinstvo — 17 prispevkov. Po en prispevek: N. Pleterski, A. Behrends, V. Boškini, J. Končan, J. Černič, J. Vidmar in urednik, dva prispevka M. Pavšelj in 8 prispevkov R. Dobrila.

Razno (od ZSS, intervjuji, zabava) — 18 prispevkov. En prispevek M. Balantin, dva E. Železnik, pet prispevkov od zunaj in 10 prispevkov uredništvo.

Fotografije: Več kot sto objavljenih. Prispevali pa so jih: R. Dobrila, F. Kušar, J. Černič, J. Končan, F. Blatnik, M. Cajhen, S. Stiplošek in C. Jenčič.

Cenjeni bralci, opozoriti vas moram, da sem v ta pregled vnesel le vsebinsko bogatejšje prispevke. Če torej dobro pogledamo, opazimo predvsem dva problema. Prvič: po prvih štirih najvažnejših temah komaj dva prispevka na števillo (v poprečju seveda). Drugič: če pogledamo imena avtorjev prispevkov, bomo videli, da med njimi ni (razen enega) vodilnih tovari-

šev, predsednikov delavskih svetov, IO sindikatov, ZK in še koga morda. Mislim, da komentar tu ni potreben. Po kljub temu poglejmo, kako tak pregled izgleda z omenjenega zornega kota:

Generalni direktor, nobenega prispevka.

Pomočnik gen. dir. za finance, deset prispevkov.

Pomočnik gen. dir. za ekonom., nobenega prispevka.

Direktorji TOZD, nobenega prispevka.

Od petih predsednikov DS sta po en prispevek objavila dva.

Predsedniki sindikatov, nobenega prispevka.

Sekretarji ZK, nobenega prispevka.

Vodje raznih služb, le pet prispevkov.

Direktorji predstavništva, nobenega prispevka.

Uredništvo, 28 prispevkov.

Kot vsako leto moramo tudi letos podati pregled porabljenih sredstev za naše Glasilo, kot to določa »Pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij in o izdaji časopisa«.

En izvod Glasila nas je v lanskem letu stal 23,06 dinarjev.

Ker se je 31. 12. 1979 izteklo peto leto obstoja našega GLASILA, je prav, da si pogledamo iztake za omenjeno obdobje.

Naj k temu še kaj dodam? Z moje strani s polno odgovornostjo ni kaj dodati. Po vsej verjetnosti ste to vi, dragi bralci, in sodelavci. Drugače povedano, izboljšava kvalitete našega časopisa je odvisna od vas. Pa lepo pozdravljeni.

S. Ž.

Razmišljanja o planu za sledečo godinu

Nalazimo se u vremenu kada se sumiraju rezultati poslovnih uspeha i neuspjeha u protekloj godini, kao i donošenju planova za sledeću poslovnu godinu.

Prema članu 9 Samoupravnog sporazuma o osnovama gospodarskog plana i plana poslovanja, osnovica za plan bi trebalo da bude ocena rezultata iz 1979. godine. Objektivno po izvjesnim principima ovaj član se neće moći primjeniti. Iz ove činjenice proističe zadatak većeg angažovanja na ostalim dijelovima našeg zastupničkog programa. Kako ostvariti ovaj zadatak? Većina radnika u predstavništvima slabo je informisana o važnosti ugovora, a to je osnovica na

kojoj leži djelovanje radnika na terenu.

Polazeći od pretpostavke da vođe poslovnih jedinica dobro poznaju elemente iz ugovora, nužno bi bilo da oni daju osnovne planove, kako po principima tako i po područjima tj. predstavništvima. Takve planove bi trebalo u najkraćem roku dostaviti na uvid i usvajanje radnicima u predstavništvima, da bi se onda definisao konačan plan na nivou TOZD-a zastupanje. Ovakav sistem bi bio nužan za grupaciju »Transportno investicijske opreme«, jer bi na ovaj način ostvarili i izvršenje člana 4 Samoupravnog spo-

(Nadaljevanje na 2. str.)

Danes objavljamo:

S srečanja organizatorjev obveščanja, novinarjev in urednikov glasil v združenem delu

Odbor republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za obveščanje in politično propagando je pripravil II. srečanje v Radencih z namenom, da bi iz kopice še odprtih vprašanj obveščanja delavcev izluščili tista, katerim bomo v prihodnjem obdobju dali časovno in vsebinsko prednost. To usmeritev je bilo mogoče razbrati že iz programa srečanja, ki je zajemal teme, kot so informiranost delavcev — temelj samoupravljanja in demokratizacije, temeljne informacije za delavce (osnovni kazalci za obveščanost), aktualne naloge sindikatov (vključno pri izboljšanju obveščanosti v združenem delu) ter avtorska predstavitev novjših del s področja informiranja (Lenart Šetinc, Stanko Ilič, Franc Križaj). Približno 150 udeležencev srečanja je aktivno poseglo v razpravo po posameznih delovnih komisijah, ki so obravnavale podružbljanje sistema obveščanja v združenem delu, temeljne informacije za delavce ter organiziranost organizatorjev obveščanja (v sindikatih in društvu novinarjev Slovenije). S svojimi prispevki so obogatili naša spoznanja tudi ugledni gostje: Vinko Hafner, Alojz Gojčič, Lenart Šetinc, France Vreg, Ivo Zorčič in drugi.

Udeleženci srečanja so poudarili, da obveščanje v združenem delu kljub velikim vloženim naporom, materialnim sredstvom, vse večjemu številu organizatorjev in oblikovalcev samoupravne informacije, še ni zaživel kot enakovredna sestavina celovitega družbenega sistema informiranja. Vzroki za takšno stanje so v premalo uveljavljeni praksi in zavesti o vlogi, ki jo ima obveščanje v procesu samoupravnega odločanja. Samoupravna informacija še vse prevečkrat uhaja delavskemu nadzoru zaradi prisotnih tendenc nekaterih struktur, ki želijo ohraniti svoj monopol nad informacijo in jo zapirajo ter tako odtujujejo delavcu kot subjektu samoupravnega družbenopolitičnega sistema. Na srečanju je bilo vseskozi prisotno vprašanje, katere poti vodijo k uveljavitvi delavca — subjekta obveščanja. Ena je prav gotovo ta, da so mu vse potrebne informacije dostopne, da pridejo do njega, in druga je ta, da se sam v največji možni meri vključuje v proces informiranja ne le kot sprejemnik, ampak tudi kot vir informacije. Iz prvega spoznanja se je porodila zamisel o akciji »Tisoč delavcev — sodelavcev«. Uresni-

čevanje obeh nalog, ob vrstii drugih, bo zahtevalo kar največ prizadevanj ne le našega odbora, ampak tudi ustreznih družbenopolitičnih in samoupravnih organov na vseh ravneh, predvsem pa v neposrednem delovnem okolju.

Na srečanju je bilo med drugim rečeno tudi to, da bi ostali na površju problema, če bi videli edinega krivca za slabo obveščanost oziroma za neobveščanost delavcev le v informacijskem sistemu; kaj ta sistem vendar deluje v konkretnem okolju, je od njega neodvisen. A hkrati ne smemo pozabiti, da dober informacijski sistem na svoje okolje tudi vpliva, ga sooblikuje. Ob tem nam mora biti jasno, da v samoupravnem sistemu ni le neposredni proizvajalec tistih, ki potrebuje informacijo od strokovnih in poslovnih struktur, marveč da mora biti med njimi sklenjen komunikacijski tok. Če ga ni, potem samoupravljanje šepa — nekdo drug hoče odločiti v delavčevem imenu. Če delavec ni subjekt v procesu odločanja, potem tudi nima prave motiviranosti, da bi bil obveščen.

Z namenom, da ne bi ponašali starih spoznanj, da pa bi osvežili in predvsem akcijsko usmerili najpomembnejše bližnje naloge za izboljšanje obveščanja v združenem delu, so udeleženci srečanja v Radencih sprejeli naslednje sklepe:

1. Sistem obveščanja v združenem delu mora biti odprt in podružbljen, tako da bomo preprečevali nevarnosti monopoliziranja in informacij, zapiranja informacij in njihovih virov in tako tudi v praksi dosledno uveljavili pravico in dolžnost delavcev do resnične obveščanosti. Kljub velikemu napredku, predvsem pa izrednemu širjenju sredstev za obveščanje v združenem delu, še vedno nismo s kakovostjo zadovoljili potreb samoupravne informiranosti. Delavec v veliko primerih še vedno ni nosilec niti enakopravni subjekt v procesu informiranja. To stanje je ovira za boljše samoupravno odločanje. Zato nam mora podružbljanje informacijske dejavnosti pomeniti predvsem uveljavitev samoupravnega odločanja tudi na področju obveščanja.

2. Sistem obveščanja v združenem delu mora postati enakovreden pomembni sestavni del celovitega družbenega sistema informiranja. Le tako bo informiranje v združenem delu postalo tudi sestavina organiziranosti dela in družbenopolitične aktivnosti v

OZD in torej vtakano v vsakodnevne samoupravne odnose.

3. Organizacije združene dela morajo zgraditi celovit sistem obveščanja, ki bo zajel vse virov, nosilce ter sredstva za obveščanje in bo normativno opredeljen z vsemi odgovornostmi. Za vzpostavitev tega sistema, za njegovo opredeljenost in izvedbo so politično odgovorne osnovne organizacijske zveze sindikatov in druge družbenopolitične organizacije v združenem delu. Se posebno veliko odgovornost imajo pri tem tudi vsi delavci s področja obveščanja v združenem delu in poslovodni organi, kot je to tudi določeno v zakonu o združenem delu.

4. Temeljna raven obveščanja v združenem delu so delavci v temeljni organizaciji združene dela — temu je treba prilagoditi organizacijo sistema obveščanja v združenem delu. Službe za obveščanja naj bodo organizirane na ravni delovne organizacije. Na ravni SOZD pa naj bo koordinacija te dejavnosti in obveščanje o tistih skupnih zadevah, o katerih so se delavci s sporazumom tako dogovorili.

5. Temeljne informacije za delavce naj bi postale tista vsebina, ki naj bi jo skušali podati delavcem v slehernem delovnem okolju. Pri tem ne bi smeli ostro ločiti poslovnih od samoupravnih informacij. Tisti minimum, ki pa ga delavci morajo dobiti, ostajajo kazalci gospodarjenja in poslovanja, ki se po zakonu o združenem delu izkazujejo ob periodičnih in zaključnih računih in ki ga sindi-

kati zahtevamo že sedaj. Pri informacijah za delavce velja izpostaviti metodo podajanja le-teh in odgovornost vseh nosilcev, ki informacijo delavcu posredujejo, torej tudi odgovornost organizatorjev obveščanja, novinarjev v združenem delu.

6. Tako zasnovan sistem obveščanja v združenem delu mora omogočiti tudi ustrezen status delavcem v službah za obveščanje. Pri tem je treba izhajati iz dejstva, da je ta dejavnost posebnega družbenega pomena in jo je treba zato tudi ustrezno ovrednotiti. Službe za obveščanje morajo biti tesno povezane s samoupravnimi organi, njim so tudi odgovorne, ne pa poslovnim strukturam.

7. Zaradi neurejenih razmer se oblike izobraževanja in usposabljanja pogosto ponavljajo, se ne nadaljujejo itd. Skupaj s Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo in Višjo upravno šolo se bo potrebno dogovoriti o možnosti študija ob delu, pa tudi dolgoročnejše o stalnem usposabljanju vseh, ki se ukvarjajo z obveščanjem v združenem delu.

8. Izdelava srednjeročnih razvojnih programov za obdobje 1980—1985 je dobra priložnost, da načrtamo tudi razvojno pot obveščanju v združenem delu, ki bi morala vsebovati ne samo izhodišča organizacije in funkcije obveščanja, temveč tudi elemente svobodne menjave dela, dohodkovnih odnosov, uvajanja novih in sodobnih tehnoloških pripomočkov ipd.

9. Sveti za obveščanje oziroma drugi ustrezni organi pri občinskih svetih zveze sindikatov naj ob sodelovanju z vsemi zainteresiranimi, tudi z regijskimi aktivisti Društva novinarjev Slovenije, čimprej obravnavajo programske zasnove glasil združene dela. Pred tem pa naj programske zasnove oziroma načrte obveščanja v OZD obravnavajo sveti za informiranje (izdajateljski sveti) in delavski sveti posamezne organizacije združene dela.

Razmišljanja o planu za sledečo godinu

(Nadaljevanje s 1. strani)

razuma o dugoročnom jedinstvenom usmjeravanju rada i organizacije predstavništava na području SFRJ.

Kod grupacije »Široka potrošnja« dolazi do obrnutog rada. Predstavništva trebaju da daju svoja predviđanja o mogućnostima plasmana pojedinih roba široke potrošnje, da ih dostave poslovnim jedinicama u TOZD-u i odelenju koordinacije. Poslovne jedinice, zajedno sa odjelenjem izvoz-uvov da ocjene mogućnost pokrivanja robe široke potrošnje izvozom i da se takvi planovi definitivno usvoje. Ovakav postu-

pak je nužan radi kontinuiteta u radu i da se izbjegnu sve neizvjesnosti koje sada postoje.

Naravno da razmišljanja o planu za 1980. g. obuhvaćaju daleko širi diapazon, sa mnogo detalja, ali osnovne ideje koje sam iznio čine mi se prihvatljivim i izvodljivim, a cilj je da se ostvari što bolji dohodak uz jedinstvenu politiku.

Ovakvim načinom usvajanja planova ostvario bi se neposredni uticaj radnih ljudi na planiranje, te bi i zborovi radnika bili efikasniji, a što je u skladu sa ZUR-om.

E. ČERIMAGIĆ

10. Sveti za obveščanje pri občinskih svetih zveze sindikatov oziroma drugi ustrezni organi naj pripravijo analizo in načrt obveščanja v izrednih razmerah. Ta načrt naj bi obravnavali na izvršnih odborih sindikatov.

11. Predlagamo, da bi bili občinski sveti sindikatov pobudniki rednih tiskovnih konferenc oziroma pogovorov o aktualni gospodarski, samoupravni in družbenopolitični dejavnosti. Na konferenca, ki naj bi bile enkrat mesečno ali dvomesečno, naj bi vabili tudi novinarje in organizatorje obveščanja v združenem delu.

12. Predlagamo akcijo »Tisoč delavcev — sodelavcev«, ki naj bi spodbudila delavce za večje in kvalitetnejše sodelovanje v procesu informiranja, obenem pa tudi razvijala zavest o pomembnosti informiranja v neposrednih delovnih okoljih. Z namenom, da bi delavcem olajšali prve korake v informacijski dejavnosti, bomo zanje pripravili priročnik.

13. Podpiramo predlog, da bi se Delavska enotnost bolj organizirano povezala s sodelavci-dopisniki, pri čemer vidimo možnost sodelovanja z uredniki in novinarji v združenem delu kot zelo pomembno.

14. Z namenom, da bi v Sloveniji dobili temeljit uvid v sredstva obveščanja v združenem delu, pripravljamo v odboru RS ZSS za obveščanje in politično propagando dve anketi. Prva naj bi zajela kvantitativne podatke v vseh tozidih (6000), naslednja pa naj bi dala kvalitativne podatke. To nalogo bomo lahko uspešno izpeljali le ob tvornem sodelovanju z občinskimi svetih ZSS oziroma njihovimi organi za obveščanje, ki naj bi hkrati s to akcijo pripravili še svojo analizo sistemov obveščanja v OZD (v skladu s točko 9).

15. Gradivo s tega srečanja bomo vključili v razpravo o obveščanju v združenem delu na predsedstvo republiškega sveta ZSS, po tej seji pa se bomo sestali s predsedniki organov za informiranje pri občinskih svetih ZSS in se dogovorili za izvajanje aktualnih nalog.

16. Spomladi 1980 bomo na regijskih seminarjih za urednike, novinarje in organizatorje obveščanja v združenem delu kot osnovno temo obravnavali konkretna glasila, druge načine obveščanja ter uveljavljanje konkretnih ukrepov za boljše obveščanost delegatov.

17. Nužno bo potrebno oceniti delovanje INDOK centrov in jih usposobiti za delo. Sindikati so kot dopisniki sporazuma dolžni, da to prouče in zahtevajo.

18. Priporočamo, da kot strokovno pomoč pri našem delu uporabljamo revijo »Obveščanje — odločanje«. Grad bomo tudi objavili tam, kjer bomo tudi objavili gradivo s tega srečanja.

Nekaj misli ob sprejemanju v Zvezo komunistov

Osnovne organizacije ZK v naši delovni organizaciji imajo v svojih delovnih programih tudi nalogo skrbeti za povečanje svojih vrst tako po številu kot tudi z željo pomladitve in miselne osvežitve. Lansko leto so OO ZK v delovni organizaciji registrirale 9 kandidatov. Ko to čitate, so nekateri bili verjetno že sprejeti. Zato najbrže ni odveč, če ob tej priliki napišemo nekaj misli v napotek in razmišljanje.

Sprejemanje v zvezo komunistov je marsikdaj še preveč prepuščeno naključju in spontanosti, premalo je prizadevanj, da bi v ZK vključevali najbolj delavne in najvplivnejše ljudi, ki so se izkazali v mladinski organizaciji, sindikatu, v raznih delegacijah itd. Tako bi se izognili težnjam, ko je sprejemanje novih članov samodejno ali izpolnitev direktiv, hkrati pa bi dosegli, da bi na osnovi ocene političnega položaja pokrili vse pomembne točke družbenopolitičnega življenja.

V letu 1978 so v ZKS sprejeli 8.158 novih članov. Ob tem podatku velja za beležiti, da se je organizacija pomladila, da so se povečali deleži delavcev, žensk in mladine.

Pri politiki sprejemanja novih članov bi morali skrbeti, da se OO ZK pomladuje, da se tudi miselno osvežijo, da so sposobne izpeljati akcije s sodobnejšimi prijemi, da delujejo v družbenopolitičnem sistemu in da se ne zapirajo vase.

Osnovna organizacija ZK je temeljna oblika in subjekt celotne politike in idejnopolitičnega delovanja komunistov. Prav po svojih osnovnih organizacijah zveza komunistov uresničuje neposredno zvezo z delavskim razredom in delovnimi ljudmi. S svojimi osnovnimi organizacijami v temeljnih organizacijah združenega dela, v delovnih in krajevnih skupnostih je zveza komunistov vtkana v osnovne družbene celice. Po desetem kongresu se je hitreje nadaljeval proces ustanavljanja organizacij z manjšim številom članov, kar je pozitivno vplivalo na razvijanje pobude in dejavnosti komunistov in privedlo do krepitve idejnega vpliva ZK. Izkušnje pričajo, da je partija vedno delovala bolj uspešno takrat, ko so bile njene osnovne organizacije bolj aktivne. **Tudi danes se od komunistov terja, da je v vsem zglede eden borec revolucije, neločljivo povezan z množicami.**

Komunistom je nujno potreben vsakodnevni dialog in dogovor z drugimi delovnimi ljudmi neposredno na delovnem mestu, na zboru, sindikalnem sestanku, delavskem svetu in podobno. Tukaj, ne pa za zaprtimi vrati, je treba odkrivati bistvene probleme svoje-

ga okolja, odgovorno sprejemati stališča in najti najboljše rešitve. V vsej svoji dejavnosti morajo biti komunisti v ospredju po načelnosti, dobrem poznavanju stvari in visoki stopnji politične kulture, ki pomeni strpnost in tudi upoštevanje drugačnih mnenj. Komunisti morajo imeti izostren posluš za vse tisto, kar se dogaja v njihovem okolju, in za tisto, kar so resnična hotenja delovnih ljudi.

Zveza komunistov mora biti vedno tam, kjer se razvija samoupravna in politična dejavnost delovnih množic in občanov in mora biti odprta za njihove pobude in težnje ter na tem graditi svoje sklepe in voditi politično akcijo. Tako bo zveza komunistov v še večji meri tisto, kar se od nje vedno terja — revolucionarna partija delovnih množic, njihovo najmočnejše orožje.

Demokratski odnosi v sami zvezi komunistov so posebnega pomena za uresničevanje njene vodilne vloge. Zato demokratski centralizem tudi v prihodnje ostaja temeljno načelo notranjih odnosov, organiziranja in vsega delovanja ZK Jugoslavije.

Razumljivo zveza komunistov niti v prihodnje ne sme sektašiti in zapirati svojih vrat tistim, ki se vključujejo v boj za socialistično samoupravljanje. Jasno je, da je treba spoštovati uveljavljena merila in sprejemati nove člane načrtno in organizirano. **Prav tako je treba novim članom bolj pomagati pri ideološkopolitičnemu usposabljanju, da bi lahko uspešno opravljali vsako dnevne naloge.**

Za revolucionarno partijo, kakršna je naša zveza komunistov, ni odločilno število članstva, temveč njena idejnopolitična kakovost, sposobnost, da kot vodilna družbena sila mobilizira in usmerja delovne ljudi v boju za socializem. **Komunist je bil in je še vedno zaveden vojak revolucije, pripravljen dati vse od sebe za uresničevanje njenih idealov in ciljev. Nikoli ne smemo izgubiti izpred oči, da delo in vedenje posameznikov vplivata na ugled zveze komunistov v celoti. Zato mora komunist izžarevati tiste vrline, v katerih se izraža njegova**

privrženost razrednim ciljem in humanim vrednotam gibanja, ki mu pripada. Stalno mora bogatiti svoj idejni in moralni lik, se nenehno učiti in širiti svoje znanje. Vse to je namreč nujen pogoj za uspešno družbeno akcijo.

Nadaljnje razvijanje naše socialistične samoupravne prakse postavlja bolj zapletene naloge tudi pri idejnopolitičnem usposabljanju. To od ljudi terja mnogo več znanja, širša obzorja, bogatejšo kulturo. Naš delovni človek je v takšnem položaju, da s svojega delovnega mesta sodeluje pri odločanju o vseh vprašanih razvoja svoje temeljne organizacije združenega dela, svoje občine in skupnosti v celoti. Za reševanje teh vprašanj združuje del dohodka, ki je tudi rezultat njegovega dela. Takšen položaj terja od njega tudi globlje razumevanje zakonitosti družbenega razvoja. Vse to pa zahteva od članov zveze komunistov še več. **Razpolagati morajo z znanji, na podlagi katerih bodo sposobni analizirati odnose in razmere, v katerih delujejo in v množtvu različnih interesov najti rešitve, ki bodo krepile socialistično samoupravljanje.**

Zaradi idejnopolitičnega usposabljanja so komunisti angažirani in zavedni borci za nadaljnje družbene preobrazbe. Marksistična kultura spreminja njihov način mišljenja in občutkov, njihov odnos do drugih ljudi in družbenih problemov. Marksistično izobraževanje tudi pomaga komunistom, da globlje spoznajo družbene korenine protisocialističnih in protisamoupravnih ideologij in njihove različne pojavnosti. Usposablja jih torej za idejni boj.

V zvezi komunistov deluje danes veliko število novih članov, pretežno mladih ljudi. Osvojiti morajo poglobljena spoznanja in izkušnje iz dosedanjih bojev, ki jih je zveza komunistov skupaj z drugimi delovnimi ljudmi bojevala za socialistično samoupravno družbo. To je resna in zapletena naloga. Zavest o poteh in pridobitvah naše revolucije je tudi pogoj za globlje razumevanje požrtvovalnega reševanja njenih nalog.

Vsekakor je prav, da ob številnih ugotovitvah še enkrat zapišemo, da zveza komunistov ni množična organizacija, temveč prostor za delovne ljudi in občane z ugledom v svojih okoljih, ki bi bili sposobni skupaj s prekaljenimi komunisti izpolniti številne naloge, ki so pred zvezo komunistov, še posebej pri utrjevanju njene vloge v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja.

SARIN

Tako rekoč med tiskanjem te številke Glasila, smo prejeli (na žalost samo) sliko, ki jo tu objavljamo s sprejema novih članov ZK v TOZD NT. Ti so (od leve proti desni) Jože Novinc, Lidija Mestnik in Milan Dragičević.

Ob tej priliki moramo povedati, da je s to akcijo ustanovljena tudi OO ZK v omenjenem TOZD. Uredništvo se pridružuje čestitkam in željam za uspešno delo. Upamo se trditi, da je s to objavo članek »Nekaj misli ob sprejemanju v ZK« dobil večji pomen.

Ur.

Kakšno je naše informiranje?

Vsi mislimo, da smo teoretično dovolj poučeni o našem delegatskem sistemu, o pomembnosti le-tega in ne nazadnje o samoupravnem odločanju vseh zaposlenih, ki se po večini odraža le takrat, kadar je potrebno z dvigom rok na zboru delavcev potrditi ta ali oni sklep, seveda s poudarkom, saj ste imeli potrebne materiale vsi na vpogled precej časa in pripravljene ste na realno in pravilno odločitev. Toda to je še daleč proč od pravičnega informiranja delavcev, ki preprosto niti ne vedo, zakaj dvigajo roke. Verjetno se bo kdo čutil po krivici prizadetega, toda pogledjmo že enkrat resničnim dogajanjem v oči, kajti v tem vidim problem, ki ga je nekako potrebno rešiti. Najti moramo preprost, razumljiv način, kako delavcem približati dejansko stanje, tekoče probleme, jih seznanjati do podrobnosti z materiali in z bistvom letih, to pa po možnosti brez frazarjenja in vsemogočih tujk, popačenk, ki izgledajo vse prej kot učeno. Skratka, da bomo vsi pripravljene, v pravem pomenu besede, samoupravno odločati. Da nismo je razvidno že iz tega, ker na raznih sestankih in zborih skoraj nikoli nismo pripravljeni na razprave: zakaj — preprosto, nismo dovolj seznanjeni s stvarjo in se je kratko malo ne upamo načeti. To pa razumljivo vodi v nezadovoljstvo in vsesplošno nezaupanje.

Napravimo takšnemu ravnanju enkrat za vselj konec! Možnosti za dobro seznanjanje so velike, le zavzeti se moramo, saj je in-

formiranje ena od osnovnih nalog za dobro poznavanje tekočih situacij, vendar le dobro izpeljano informiranje, ki pa zahteva tudi malo truda.

Naša prihodnost je v rokah nas vseh. Ker je zadeva takšna kot je, smo si vsi zaslužili črno piko, ker ne pokažemo dovolj volje, družbene osveščenosti. Nemalokaterim je vseeno, kaj se dogaja v njihovem kolektivu. Pripravljeni so se »pokregati« le na račun svojih točk, ki so bistvenega pomena za njihov osebni proračun. Velika škoda pa je, da so med takšnimi ljudmi tudi delavci na vplivnih položajih, celo med njimi se opažajo nesporazumi. Naj pustim zdaj to, saj niti ne spada v namen mojega pisanja; ne bi bilo pa odveč spregovoriti kdaj o odnosih nadrejen — podrejen.

Preprosto se slišijo tudi opazke na račun naših delegatov, mislim, da upravičeno, in zakaj sploh delegati, saj od njih ne izveš ničesar, kot da zastopajo sami sebe. Ne zavedajo se svojih nalog, svojih dolžnosti. Ne zavedajo se, da so poslanci svojega okolja in s tem dolžni zastopati interese in mnenja delavcev, ki jim je omogočeno samoupravljati, toda preko takšnih delegatov to v nobenem primeru ni mogoče. Strokovne službe naj v bodoče bolj vplivajo in se posvetijo opisanemu problemu. Zakaj tu gre? Gre za nepoučenost samih delegatov, premajhno pomoč strokovne službe, ali pa za neodgovornost, nesposobnost, ki ji težko najdemo opravičilo za posledice.

MIJA BLAŽIČ

Naša predstavništva

(Tretje nadaljevanje in konec)

Danes vam predstavljamo predstavništva: Rijeko, Skopje, Split, Varaždin kot skupino manjših in mlajših predstavništev:

PREDSTAVNIŠTVO RIJEKA:

Predstavništvo Rijeka ima prostore na izredno lepem ter tudi prometnem mestu v ulici Nikole Tesle št. 9. Prostori so v moderni poslovni stavbi v pritličju, kjer je detajl trgovina in konsignacijska prodaja blaga široke potrošnje, in v prvem nadstropju, kjer so pisarne direktorja in komercialistov transportno-investicijske opreme. Prostori so last Avtotehne. Da predstavimo zaposlene:

a) TOZD Zastopstvo:

1. Direktor predstavništva	Fučak Ivo
2. Tajnica	Jugo Ljiljana
3. Administrat. referent	Mance Branka
4. Snažilka - kurir	Raljevič Faustina

- Transportno investicijska in široka potrošnja:
5. Samostojni komercialist	Mišljenović Miljenko
6. Samostojni komercialist	Radulović Vojko
7. Samostojni komercialist	Signorini Mladen
8. Samostojni komercialist	Kreč Tereza
9. Komercialist	Marocchini Lora
10. Komisionar	Marušić Aldo

b) TOZD Trgovina:

11. Poslovodja	Krištofić Marcelo
12. Prodajalec I.	Dimovski Radojka
13. Prodajalec I.	Malnar Juraj
14. Prodajalec II.	Cuchelić Milorad

Mislím, da velja tako za Rijeko kot za ostala predstavništva, ko širimo distribucijo in konsignacijsko prodajo, da mora priti do ločitve detajl mreže TOZD Trgovina od prodaje iz konsignacije. Programa nista združljiva, posebno če vemo, da gredo preko detajla pretežno rezervni deli za Opel osebna vozila.

Predlagam, da bi bilo potrebno pretresti našo ponudbo široke potrošnje ter jo lokacijsko in smiselno opredeliti po vrstah ponudbe:

- rezervni deli za Opel osebna vozila;
- dopolnilni asortiment za osebna vozila;
- osebni avtomobili za devizna sredstva;
- osebni avtomobili za dinarska sredstva;
- široka potrošnja zastopniškega programa za devizna sredstva.

Tu se prepletajo programi, ki so nezdržljivi ter zahtevajo posebno strokovno usposobljene kadre kot tudi tehnične pripomočke, da je ponudba ažurna in uspešna. Sedaj to združujemo ter so naše prodajne točke in prodajalne postale prenatrpane z različnimi vrstami blaga, ki ne nudi kupcu možnosti mirne izbire ter tudi strokovnega nasveta, ki je še kako važen element za odločitev pri nakupu. Mislím, da je skoraj prepozno preveč razmišljati, kajti podpisani sporazumi — pogodbe s SOZD LŽTK Kilkinda določene stvari diktirajo in časovno opredeljujejo.

PREDSTAVNIŠTVO SKOPJE:

Predstavništvo v Skopju je prav tako lastništvo Avtotehne ter je sestoji iz pritličnih prostorov, kjer konsignacijska prodaja blaga široke potrošnje kot tudi detajl trgovina za prodajo rezervnih delov Opel osebnih avtomobilov. V prvem nadstropju so prostori — pisarne komercialne dejavnosti za zastopniški program prodaje. Prostori so v ulici Dame Gruev 3.

Da predstavimo zaposlene.

a) TOZD Zastopstvo:

1. Direktor predstavništva	Ovčarov Dimitar
2. Kurir - snažilka	Risteska Ratka

- Transportno-investicijska oprema:
3. Pomočnik direktorja	Boškovski Jordan
4. Samostojni komercialist	Andreovski Vlado

- Široka potrošnja:
5. Komercialist	Spasičkova Anka
6. Komercialni referent	Živković Stanka

b) TOZD Trgovina:

7. Prodajalec I.	Boškovski Trajko

Pri proučevanju, kako povečati obiske (frekvenco) kupcev, smo naleteli na različne reakcije, ki pa so skoraj vse imele osnovni vzrok v Ljubljani. Izvršujemo pritisk za intenzivnejšo specializirano ponudbo, ki se poleg reklame lahko poveča samo s popoldansko izmeno ali dežurstvom. Odgovor zakaj ni to razvito v vseh predstavništvih, je v tem, ker tega še ni organizirala Ljubljana. Kajti ponudba široke potrošnje je mogoča tudi popoldan! Postavlja se

vprašanje, zakaj prisila samo v predstavništvih in ne vzporedno tudi v Ljubljani. Vzrokov je več, katere smo v predstavništvih že uspeli samoupravno urediti, v Ljubljani pa se ne premakne!

Ni organizirane grupacije široke potrošnje, ki bi enotno vodila in usmerjala delo grupacije v predstavništvih ter tudi v Ljubljani. Lep primer neizkoriščene trgovine — prodajnega mesta je v Ljubljani na Celovski 175. Ali je razlog v nazivih komercialist, da se popoldan ne dela? Kdo bo premaknil nagrajevanja iz naziva ali naslova in nagrajevanja po rezultatih, ki jih je prav na teh delih in opravljenih najlažje meriti. Ali misimo tu zopet načeli nov problem in to planiranje in spremljanje rezultatov, ki ne more zažveti kljub obilici zakonskih normativov. So slednje neizpolnjevanja zakonskih določil glede planiranja in nagrajevanja ima vzroke v neizvršenih internih organizacijskih predpisih.

PREDSTAVNIŠTVO SPLIT:

Prostori predstavništva Split se nahajajo v ulici Rade Končara 76. Prostori so pritlični in zelo majhni ter niso primerni za tako povečano in zahtevano ekspanzijo na področju, ki ga pokriva predstavništvo Split. Poudariti moramo, da polovico skupnih prostorov zavzema detajl trgovina. Nimajo primernih skladišnih prostorov, zato nastopajo problemi odpiranja novih konsignacij. Da predstavimo zaposlene:

a) TOZD Zastopstvo:

1. Direktor predstavništva	Alujevič Ante
2. Tajnica	Japirko Ranka

- Transportno motorna grupacija in široka potrošnja:
3. Pomočnik direktorja	Cecić Ante
4. Samostojni komercialist	Valič Smiljana

b) TOZD Trgovina:

5. Poslovodja	Zanella Željko
6. Prodajalec I.	Lončar Mladen
7. Administrator	Parunov Vesna

Pogled na navedeno strukturo zaposlenih pokaže, da ves zastopniški program leži predvsem na direktorju predstavništva. Nunjo je kodrovsko ojačanje, da bi se lahko uskladihla ponudba vseh grupacij po asortimentu ter zagotovila kontinuiteta obiska poslovnih partnerjev.

Razmišljanja, ki nastajajo sama po sebi, ko pregleduješ shemo predstavništev, so naslednja:

— Zakaj odpori proti organiziranju predstavništev v kompaktno-produktivno celoto?

— Zakaj se išče krivca za administrativne napake obtoka dokumentacije v organizaciji, ki nastaja, ko podatki kažejo, da včeraj ni bilo nič boljše?

— Ali je možno iz TOZD Zastopstvo voditi sedem predstavništev z enotnim usklajenim nastopom med TOZD AT in DSSS poleg grupacij in obračunskih enot v sami TOZD. Zakaj v drugih podjetjih razmišljajo drugače ter organizacijo prilagodujejo optimalnim potrebam ekonomske razvoja DO ali SOZD. Vprašanje postavljam, ker služba za koordinacijo ne dobi ustreznih prostorov, da bi se organizirala in tudi usklajevala delo v smislu sporazuma o koordinaciji, sprejetega na 7. redni seji Delavskega sveta DO Avtotehna, 22. 5. 1979.

— Zakaj se TOZD Zastopstvo ne organizira v smislu samoupravno sprejetih normativnih aktov o organizaciji in sistemizaciji? Kdo je dolžan raziskati vzroke, kdo bo kaj ukrenil, da bi se vsi deli AT enakomerno razvijali in da ne bi prihajalo do kolizij, kot se dogaja to sedaj?

— Zakaj se ne berejo, izvajajo in spremljajo dogovorjena načela organiziranja, planiranja, kadrovanja (na nivoju DO, TOZD, predstavništev)?

PREDSTAVNIŠTVO VARAŽDIN:

To je naše najmlajše predstavništvo, ki ima najemne prostore v ulici Maksima Gorkog 7. Prostore delimo z Zavarovalnico Triglav, predstavništva Varaždin. Da predstavimo zaposlene:

a) TOZD Zastopstvo:

1. Direktor predstavništva	Kocjan Vladimir
2. Tajnica	Štimac Jasna
3. Tajnica za določen čas	Matijevič Jindra

- Transportno investicijska oprema in široka potrošnja:
4. Komercialist	Vegar Slavko

Kot pri vseh manjših predstavništvih leži vse breme zastopniškega programa na direktorju, ki mo-

sežno moramo biti pozorni do podjetja Trgopromet Varaždin, ki je kompletno trgovino rezerviral za Opel rezervne dele ter ji dal ime »Avtotehna, prodaja rezervnih delov«. Tu pa naletimo na problem koordiniranja med TOZD Zastopstva in TOZD Trgovina za oskrbo teh trgovin z rezervnimi deli. Morda bo sedaj bolje, ko bo »Ida« skrbela za določeno kvoto rezervnih delov in bo s tem oskrba zagotovljena? Novi devizni predpisi kažejo, da bodo napori za izvoz in možnost uvoza izredno težki.

S tem bi zaključili predstavitev predstavništev ter obenem tudi razmišljanja, ki so se pojavljala pri praktičnem izvajanju začrtanih ciljev. Ker nastajajo določene dileme o daljnem organiziranju predstavništev, bi želel, da se vsi, posebno pa vsa predstavništva, ponovno aktivno vključijo v razpravo o pobudi, katero dajem z naslednjimi vprašanji:

1. Kakšen status naj imajo predstavništva:

- ali status v TOZD Zastopanje;
- ali status v delovni skupnosti posebnega pomena;
- poseben TOZD Predstavništva.

2. Kako razmejiti dela in opravila med TOZD v predstavništvih, posebno tam, kjer so lokacije skupne (TOZD Zastopanje, TOZD Trgovina — detajl)?

3. Kakšen status in kje naj bo locirana služba koordinacije predstavništev? Poseben poudarek dajem problemu, da interesi TOZD Zastopstva niso vedno identični z interesi DO AT, ki so lahko širši in usklajeni z interesi družbenopolitične skupnosti.

Z odgovori na ta vprašanja se bo sama po sebi izkristalizirala rešitev:

- statusa in opredelitev predstavništev;
- rešitve organizacijskih oblik predstavništev;
- način sporazumevanja in planiranja med predstavništvimi, TOZD ali DSSS;
- razvoj posamezne TOZD in kadrovske politike za predstavništva.

Nekaj bistvenih ciljev iz sporazuma o koordinaciji:

Čl. 1. — 1. Cilj sporazuma je izvajanje enotne poslovne politike na ravni DO AT ter zagotovitev večjega vpliva predstavništev (150 zaposlenih delavcev) pri formiranju politike razvoja AT, planiranja in ostalih poslovnih in samoupravnih odločitev.

Čl. 5. — 2. Predstavništva morajo imeti operativne letne plane.

Čl. 12. — 3. Izpolnjevanje planskih zadolžitvev ima vpliv na formiranje osebnih dohodkov.

Zelim, da se aktivnost v obliki diskusije-polemike tako aktivira, da se bo čutila prisotnost predstavništev v Avtotehni tudi v obliki pisane besede, kritično do drugih in samokritično do sebe v zvezi z reševanjem problemov za večjo produktivnost.

ANTON PLEVČAK

Medalja sa druge strane!

Vrlo često dajemo ocjenu o predstavništvima na osnovu izvršenja plana realizacije i tako sagledavajući dajemo ocjene uspjehnosti vrednoće radnika i stvaramo odnose prema radnicima u predstavništvima.

Na tako zasnovanoj slici neko je više a neko manje popularan u kolektivu. Zahvaljujući primljenom pregledu troškova po predstavništvima, kao i pregledu realizacije po predstavništvima došao sam do nekih rezultata o kojima bih želio da pokrenem polemiku kroz naše glasilo.

Naime smatram za potrebno da navedem nekoliko podataka o kojima bi i te kako trebalo voditi računa.

Ako uzmemo ukupan pregled troškova za period prvog polugodišta onda možemo stvoriti slijedeći redoslijed predstavništava:

		din
I	BEOGRAD	6.196.686
II	ZAGREB	2.899.625
III	SARAJEVO	1.283.583
IV	RIJEKA	1.166.597
V	SKOPJE	893.520
VI	SPLIT	892.120
VII	VARAŽDIN	633.451

Ali ako te troškove rasporedimo na jednog zaposlenog onda imamo slijedeći redoslijed:

		din
I	SPLIT	233.030
II	VARAŽDIN	211.150
III	BEOGRAD	167.478
IV	ZAGREB	161.099
V	SKOPJE	148.920
VI	RIJEKA	145.825
VII	SARAJEVO	142.620

Kada poredimo troškove »Režijskog materijala« za isti period onda je redoslijed slijedeći:

		din
I	BEOGRAD	113.970
II	ZAGREB	53.907
III	SKOPJE	34.573
IV	RIJEKA	25.846
V	SARAJEVO	25.702
VI	SPLIT	11.975
VII	VARAŽDIN	2.395

a po jednom radniku tabela izgleda ovako

		din
I	SKOPJE	5.762
II	RIJEKA	3.230
III	BEOGRAD	3.080
IV	ZAGREB	2.994
V	SPLIT	2.994
VI	SARAJEVO	2.855
VII	VARAŽDIN	798

Međutim najinteresantnije je poredjenje troškova na »reprezentaciju« i »reklamu«. Pregledi po jednom zaposlenom izgledaju ovako:

Ali smo dovolj obveščeni?

Dan za dnevno prebiramo v dnevnom časopisju, sličimo po radiu ali gledamo na televiziji, kaj se dogaja v tujini, kaj delamo doma, kako smo se dogovorili, kaj je iz dogovorjenega pričakovati in tako dalje in tako naprej. Skratka vsi ti mediji nas obveščajo o vseh pomembnejših dogovorih in rezultatih posameznih akcij in dejavnosti. Ne, da je to samo prav, tako mora tudi biti. Delovni človek je del družbe, ki ima pravico,

dolžnost in odgovornost, da upravlja z družbenimi sredstvi, da je o dogodkih obveščen, istočasno pa tudi on sam obvešča.

Kaj pa v Avtotehni, smo dovolj obveščeni?

Imamo svoj časopis GLASILO, ki izide vsak mesec ter INFORMACIJE, ki izidejo praktično po potrebi. Saj to je dovolj, bo marsikdo dejal in tudi je. Zatakne se, ko začnemo npr. brati Glasilo. Vsebina, ki zapolnjuje naš obveščevalni

časopis, bi bila lahko bolj obveščevalna. Deloma sicer je, vendar stalni prispevki o novostih v finančnem poslovanju niso dovolj. Vse to lahko čitamo v Uradnih listih, Gospodarskem vestniku in drugod, vendar v ne tako pripravljeni obliki.

Prav je, da te informacije ostanejo še naprej na straneh GLASILA, toda ali se v Avtotehni resnično ne dogaja ničesar drugega?

Marsilkateri sklep samoupravnega organa z obrazložitvijo bi bil še kako primeren za objavo. Zapisniki posameznih sej samoupravnih organov ne vsebujejo vselej vsega. Iz prakse vemo, da se kdaj tudi po (ne) uradnem zaključku (zaradi prometne konice?) delegatom DS prezentira, zelo uradna informacija, ki pa ni nikjer zapisana. Potem ni nič čudnega, da tako podana informacija prepogosto dobi drugo vsebino in konča v tretji varijanti za v gozdom ali celo v gostilni. Nerazumljivo in škoda je, da se takšnih metod poslužujejo prav vodilni!

Urednik časopisa ne mora biti ALFA in OMEGA, ki krpa velike luknje s prispevki, da je časopis sploh poln. Dovolj zanimivega in novega je okoli nas, za kar pa vsi ne vedo. GLASILO je naš list, katerega čita skoraj osemsto ljudi.

Vsakdo ga lahko obogati s svojim prispevkom in s tem popestri njegovo vsebino hkrati pa informira sodelavce v novostih. Vsi pomembnejši dogodki v Avtotehni ali dogodki, ki se Avtotehne kaj tičejo, naj bodo objavljeni. Ravno tako dogovori in pa poslovni obiski na relacijah SOZD, principi ali domači proizvajalci.

Da pa bo informiranost prava, mora biti objektivna brez filozofske diplomacije, ki je lahko nerazumljiva.

FRANCI PETKOVŠEK

A. P.

za reprezentaciju

		din
I	VARAŽDIN	3.327
II	BEOGRAD	2.171
III	SKOPJE	1.990
IV	SPLIT	1.558
V	SARAJEVO	861
VI	ZAGREB	786
VII	RIJEKA	628

za reklamu

		din
I	VARAŽDIN	27.426
II	SPLIT	7.980
III	RIJEKA	7.470
IV	BEOGRAD	4.916
V	ZAGREB	1.285
VI	SKOPJE	205
VII	SARAJEVO	194

Možda navedeni podaci i nisu 100 % tačni, možda bi bilo korisno da naša odgovarajuća služba iznese u »Glasilu« i drugačije tabele, naročito po slijedećim pozicijama troškova:

- Režijski troškovi
 - Izdaci za reklamu i propagandu
 - drugi materijalni troškovi
 - troškovi reprezentacije
- ali ostaje činjenica, da je tema interesantna za svakog radnika TOZD-a kako se pozicija izvršenja plana realizacije i raspodjele, tako i sa pozicija borbe za stabilizaciju.

S poštovanjem!

EDHEM ČERIMAGIĆ

ODGOVOR:

Na željo predstavništva Sarajevo obljublamo pregled stroškov kontinuiranih v obdobju 1.—9. 1979 po posameznih predstavništvih. Podatki iz teksta dopisa tov. Čerimagića so iz polletja 1979. Mislim, da je tabela smiselno prirejena tako da odgovori željam tovarišev iz Sarajeva. Tabele ne komentiramo lahko pa služi kot podloga za izdelavo sistema nagrajevanja po rezultatih dela v predstavništvih.

PREGLED STROŠKOV ZA OBDOBJE 1.—9. 1979 PO PREDSTAVNIŠTVIH TOZD ZASTOPSTVA

Zap. št.	Popreč. št. zap.	Stroški skupaj Knto. 400—420	Stroški repoz.	Stroški rekl.	Prevozi na delo	Potovanja, dnevnice noćnine kilometr.	Ostali stroški	Rež. stroš. direkcije TOZD
1. BEOGRAD str. na zaposl.	64	2.926.172,49 45.721,45	124.142,62 1.939,73	172.729,00 2.698,89	87.748,65 1.371,07	204.947,80 3.202,31	2.336.604,42 36.509,44	149.107,00 2.329,80
2. ZAGREB str. na zaposl.	23	1.382.462,27 60.107,06	25.872,01 1.124,87	80.163,20 3.485,36	35.983,85 1.564,52	345.496,65 15.021,59	894.946,56 38.910,72	82.340,00 358,00
3. SARAJEVO str. na zaposl.	10	565.041,38 56.504,14	12.384,26 1.238,43	1.880,00 188,00	8.486,00 848,60	98.387,60 9.838,76	443.903,52 44.390,35	28.614,00 2.861,40
4. RIJEKA str. na zaposl.	14	487.754,63 34.839,62	12.723,10 909,44	71.910,00 5.136,43	5.587,40 399,10	99.935,25 7.138,23	297.589,88 21.256,42	24.397,00 1.742,64
5. SKOPJE str. na zaposl.	7	438.794,99 62.685,00	19.058,28 2.722,62	1.230,45 175,72	2.325,00 332,14	162.974,15 23.282,02	253.207,11 36.172,44	7.267,00 1.038,14
6. SPLIT str. na zaposl.	7	406.193,87 58.027,70	16.199,41 2.314,20	49.110,00 7.015,72	2.470,00 352,86	35.898,60 5.128,37	302.515,86 43.216,55	29.328,00 4.189,71
7. VARAŽDIN str. na zaposl.	4	378.939,19 94.734,80	18.669,64 4.667,41	115.997,85 28.999,46		64.775,80 16.193,98	179.495,90 44.873,98	3.374,00 843,50
8. SKUPAJ: Popreč. stroški nazaposl.	129	6.585.358,82 51.049,29	229.058,32 1.775,65	493.020,50 3.821,86	142.600,90 1.105,43	1.012.415,85 7.848,18	4.708.263,25 36.498,16	324.427,00 2.514,94

S PROBLEMSKE KONFERENCE TOZD

Z roko v roki

Zakon o združenem delu moramo pripeljati do njegovih najboljših oblik

Ko mala delovna organizacija preraste v veliko, poraja ta velikost poleg mnog dobrih stvari tudi mnogo problemov. Eden največjih je prav gotovo premajhna povezanost med delavci in organizacijskimi enotami, premajhno poznavanje skupnih problemov in prevelik razkorak v interesih posameznih organizacijskih enot, tako v TOZD, kakor tudi med TOZD.

Avtotehna je že davno prerasila v veliko delovno organizacijo, že leta se pojavlja problem premajhnega medsebojnega poznavanja in povezanosti, že dolgo ga poznamo in že davno smo se ga odločili rešiti, reševati pa smo ga začeli šele letos. Letos zato, ker

Pogrešam program, imam občutek, da korakamo na mestu. Ne vemo, kam bi se usmerili.

je postalo jasno, da nam le jasni cilji, skupni interesi in trdna medsebojna povezanost lahko zagotovijo obstoj in razvoj v gospodarsko vse bolj nestabilnem obdobju, ko so delovni pogoji vse težji, preseñtljiviji obrati vse pogostejši, konkurenca pa vsak dan hujša. Predvsem pa v obdobju, ki pomeni konec super profinitov trgovskih organizacij, predvsem uvoznikov. Mnogo dobrih vlakov smo že zamudili, a mnogo

Trgovina in Zastopstvo morata delati z roko v roki.

jih je še pred nami. Dovolj, da tudi nas popeljejo v bolj stabilne vode, nam zagotove sigurno prihodnost in za vse dovolj dela. A karte so drage in če se hočemo obdržati, bomo morali trdo delati. Trdo in predvsem z roko v roki.

Problemske konference TOZD, so prvi korak k zastavljenemu cilju. Verjetno so se prvič v zgodovini Avtotehne sestali vodje organizacijskih enot, poročali o svojih uspehih in težavah in predstavili svoje kratko-

Odločiti se moramo, ali bo Notranja trgovina podaljšek Zastopstva, ali pa bo iskala svojo prihodnost v sodelovanju z domačo industrijo.

ročne in srednjeročne načrte.

Rokavice so pustili v garderobi. Vljudnemu frazarjenju in praznim besedam tu ni bilo mesta. A tudi zlonamernosti in kritikanstvu ne. Vsakdo je le navedel vzroke problemov, ki ga tarejo, pa tudi svoje razmišljanje o tem, na

Potrebna je samoiniciativa in želja po uspehu. Brez tega je vse ostalo zastoj.

kakšen način bi le te odpravili.

In kateri so največji problemi?

Predvsem dejstvo, da delovna organizacija nima izdelane srednjeročne usmeritve, kar povzroča seveda brezcilnost vseh kratkoročnih planov. Dalje neurejeni odnosi s predstavništvom, ki pa so posledica obstoječe organizacije. Slabo delo nekaterih predstavništev, ki v mnogih primerih izvira tudi iz subjektivnih vzrokov, med katerimi pa kot svetel vzor izstopa predstavništvo Rijeka, ki so ga

Ni še jasna opredelitev, kaj je predstavništvo.

pohvalili prav vsi govorniki. Premajhna povezanost z industrijo, problem kadrov in najbolj boleča točka — ozki interesi.

Prav ozkost interesov se je ničkolikokrat pokazala, ne le na omenjenih konferencah. Mnogi niso razumeli, da je Avtotehna razdeljena le organizacijsko, interese pa imamo in bomo tudi vedno imeli skupne. Da moramo zakon o združenem delu pripeljati do njegovih najboljših oblik,

Avtotehna je organizacijsko razdeljena na TOZD, interesno pa mora biti enotna.

ne pa do njegovih skrajnih možnosti. Prav to spoznaje je največja pridobitev vseh treh konferenc.

Konferenca sama vseh težav ni mogla rešiti. Sklepi in misli konference so le osnova za nadaljnje delo. Za delo in sodelovanje, ki se je že začelo. To pa je od vseh navedenih dejstev prav govovo najbolj spodbudno.

JURJ ČERNIČ

PLAN SLUŽBENEGA POTOVANJA

za mesec _____

PREDAVNIŠTVO _____

Obr. št. 1

komercijalist _____

Zap. št.	Kupec	Datum																															Pripomba
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	

Datum: _____

za — komercijalista
— vodjo grupacije
— št. za koordinacijo

Sestavljen: _____

Odobril: _____

E pur' si muove...

... kar se v prevodu glasi »In vendar se vrsti«, izrek slavnega G. Galilea, sem si za naslov tega prispevka izbral po pravici povedano, namerno. Zakaj?

Preprosto zaradi tega, ker uredništvo v našem časopisu piše več kritike (kot pohvale, več o tem, kaj nam manjka, kot o dobrih rezultatih, več o neinformiranju kot o nasprotnem, ipd. Prepričan pa sem tako jaz kot marsikdo med vami, da te

zi tako predstavljanje dobimo vsi skupaj sliko, kaklo se stvari spreminjajo, oziroma izboljšujejo. Zato vam danes kar tako »ad hoc« predstavljamo tri obrazce, ki so jih začeli s 1. januarjem letos uporabljati v naših predstavništvih.

Če po pravici povem, da sem omenjene obrazce enostavno ukradel z neke mize, boste razumeli, da njihova kratka razlaga ne bo strokovna, temveč prospo-

cialist (referent) obiskuje posamezne stranke (kupece) in kakšne uspehe dosega. Na podlagi takih pregledov, če jih sumirajo, lahko naši komercijalisti, prodajalci in še kdo, večkrat na leto ugotovijo, katero stranko so za nemarili, oziroma kar je verjetno najbolj važno, za vsako naslednje plansko obdobje laže pristopijo k načrtovanju prometa ali drugače povedano, k načrtovanju potreb našega trga.

Obr. št. 2 KARTICA KUPCA TOZD OE

SOZD - DO - TOZD			
NASLOV _____			Pošta
Telefon _____		Telex _____	
Odgovorne osebe _____			
Podatki o podjetju (predmet poslovanja)			
		Realizacija	v 000 ND
		1977	1978
		_____	_____

Zap. št.	Datum	Razgovor	Opomba
1	2	3	4

mu ni tako. Kljub temu pa še marsikdo ne smatra za potrebno preko svojega časopisa obvestiti vse v delovni organizaciji, s kakšnimi problemi se ukvarja, kako jih premaguje in kakšni so uspehi v končni fazi.

Verjetno poreče kdo — za vsako malenkost pa res ne bomo kvarili papirja. — Osebo mislim, da majhne stvari tvorijo celoto in sko-

šena. Na prvi pogled je takoj razvidno, da taka evidenca uvaja v naše delo boljše pregled vseh naših strank z važnim podatkom, kakšen je (finančno prikazan) promet med njo in našo delovno organizacijo. Dalje bo lahko kdorkoli vsak trenutek dobil vpogled, koliko službenih potovanj je bilo potrebnih za vsako realizacijo posla in ne nazadnje, kateri komer-

cialist (referent) obiskuje posamezne stranke (kupece) in kakšne uspehe dosega. Na podlagi takih pregledov, če jih sumirajo, lahko naši komercijalisti, prodajalci in še kdo, večkrat na leto ugotovijo, katero stranko so za nemarili, oziroma kar je verjetno najbolj važno, za vsako naslednje plansko obdobje laže pristopijo k načrtovanju prometa ali drugače povedano, k načrtovanju potreb našega trga.

S. Ž.

Obr. št. 3 KARTICA KOMERCIALISTA TOZD OE

Zap. št.	Datum	Obisk kupca	Tema razgovora	St. potnalog	Stroški potnalog	Opomba
1	2	3	4	5	6	7

Čestitke, pozdravi, odgovori

Čestitajte vam in vas pozdravljajo:

Franci Anžič iz JLA (TOZD Trgovina)

Marjana Fašalek s poti po Indokini

Tatjana Kramar iz Zagreba. Njeno pismo objavljamo v celoti.

MI MED SEBOJ...

...je bila interesantna rubrika u Vašem časopisu. Iako takav naslov nije više uvršten, mislim da nije na odmet, da Vam ponovo pišem i to povodom skromne novogodišnje svečanosti u Predstavništvu ZAGREB dne 28. XII. 1979.

Nakon dugog vremena, pozvani smo bili i mi ovdašnji penzioneri (ima nas 6 živih, a 2 su već pokojni). Zapravo došle smo samo tri penzionerke, dok je od 22 aktivna člana nedostajala šestorica (što bolest, što dopust).

Ugodno je bilo sjediti među mlađim kolegama odn. kolegicama, jer kako smo konstatairali, u penziji smo od 3 do 8 godina, a u to vrijeme se ipak puno toga promjenilo. Došli su i novi ljudi, za koje smo mi »stari« samo stranci.

Predsjednik sindikata u Zagrebu — drug Taloš — je uspješno sve organizirao i obradovalo nas je primiti i AVTOTEHNA kalendare.

Trebalo je njegovati tu praksu, da se penzioneri pozovu bar jednom godišnje (a ženski penz. i povodom 8. marta!) Svakako, da nas zanima i raduje uspjeh poduzeća, pa bi to i mi mogli osjetiti jednom godišnje kojom »novčanom simbolikom« (Druge ovdašnje organizacije npr. izplaćuju npr. 2000—3000 Din svakom penzioneru!) O sličnoj temi već sam ranije pisala, no do sada je ostalo samo mrtvo slovo na papiru...

Još jednom hvala Sindikatu Predst. Zagreb — i ujedno najbolje želje svim aktivnim članovima AVTOTEHNE, kao i Uredništvu GLASILA, te svim penzionerima AVTOTEHNA — u ime ovdašnjih penzionera **TATJANA KRAMAR**

Vladimir Osmak iz Rijeke. Odgovor mu bomo poslati posebej.

Julijana Rom: Zelo me je razveselilo, da se še kaj spomnite name kot vaše upokojenke. Ker sem slabega zdravja se ne morem udeleževati vaših sestankov. Za podarjeni znesek 3.000.— din se iskreno zahvaljujem in vam želim srečno in zdravo novo leto.

V vašem imenu se vsem iskreno zahvaljujemo in jim želimo vse dobro.

Gl. ur.

ZAHVALA

vsem, ki ste ob smrti mojega očeta počastili njegov spomin in na kakršenkoli način izkazali pozornost in sočustvovanje.

Dušan Starc

Danes predzadnjič

Da, danes predzadnjič predstavljamo obnovo Opel Kadetta letnik 1938, ker ne bo dolgo, ko ga bomo videli poslednjič, ko bo zapeljal po cesti v tehnični muzej Slovenije v Bistropri Vrhniki.

Verjetno se še vsi spominjate treh slik istega vozila, ki smo jih objavili v oktobrski številki našega časopisa. Clovek kar verjeti ne more, kaj se z vztrajnim delom lahko doseže. Kar pogledjte objavljeno fotografijo omenjenega avtomobila, ki je izpod pridnih rok S. Arharja

Priznanje za večletno sodelovanje

Zveza telesnokulturnih organizacij in telesnokulturna skupnost Ljubljana-Center sta na posebni slovesnosti v domu PTT podelila priznanja najboljšim v raznih TRIM tekmovanjih v občini v letu 1979. »Telesnokulturna dejavnost v tej ljubljanski občini je bila letos izjemno pestra,« je poudaril v uvodnem govoru predsednik skupščine telesnokulturne skupnosti doktor Jože Gogala in nadaljeval: »Saj je vsega sku-

paj v letošnjih tekmovanjih in akcijah sodelovalo več kot 11.000 občanov vseh starosti.«

Na slovesnost smo bili vabljeni tudi predstavniki Avtotehne. Da tudi v smučanju dosegamo dobre rezultate, je potrdilo priznanje za drugo mesto moški ekipno, ki je plod organiziranega dela celotne ekipe.

Tudi strelke so dopolnile vso svojo dosežanjo boro priznanj še s priznanjem za tretje mesto ekipno.

Na koncu so se delila priznanja za uspešno večletno sodelovanje, za kar smo bili mi v Avtotehni še posebej pohvaljeni, posebno priznanje pa smo dobili tudi za tekmovalne uspehe, in sicer za uvrstitve med deset najbolje uvrščenih delovnih organizacij v obdobju zadnjih petih let. To je nedvomno uspeh in tudi lepo priznanje delu Komisije za šport in rekreacijo v naši DO.

rd

Dedek Mraz pri nas

Z novim letom pride v vas tudi dragi gost — dedek Mraz. Prihaja od daleč in zavil v bel kožuh in v še bolj belo brado, nam prinaša sneg in otroški smeh, napete ure pričakovanja, ki so mnogo več vredne kot množica dragocenih daril, ki nam to pričakovanje vzbujajo, bučno veselje in najboljše želje, na koncu pa še dva dni dopusta, da si v miru pozdravimo mačka. Prinaša pa tudi take stvari, kot so že omenjeni maček, nakupovalna mrzlica, nabite trgovine in izpraznjene police ter veliko in vedno večjo in večjo luknjo v žepu. In to ravno v tistem, kjer smo imeli spravljeno trinajsto plačo.

Ampak ne otrokom. Otrokom prinaša same prijetne stvari. Okrašeno jelko, na televiziji cel kup risank, vse polno obiskov, polne mize dobrot, igrače skoraj po želji; in seveda igrice v očkovem in maminem podjetju.

Našim otrokom je letos prinesel kar 45 minut dolgo »HIŠO TETE BARBARE«, ki je bila dovolj zanimiva in vsebinsko pestra, da so ji napeto prisluhnili tudi tisti, ki se že bližajo desetemu letu in celo njihovi starši, obenem pa dovolj razgibana in pristrčna, da se tudi najmlajši niso dolgočasili.

Ampak to niso najpomembnejše stvari. Vsi vemo, da imajo otroci igrice radi in zato smo že vnaprej vedeli, da jim bo tudi tase všeč. In vemo tudi, da imajo dedka Mraza in njegove darove radi, zato smo tudi zanj vedeli, da jim bo všeč. Mnogo pomembnejše je to, da nam igrice niso zaigrali profesionalci, ampak skupina bodočih učite-

ljič, ki na ta način zbirajo denar za maturantski izlet. Da dedek Mraz ni prišel iz kašnega gledališča, ampak kot že vsa leta, kar iz naše Trgovine in, da mu je bilo edino plačilo za trud in nedeljsko delo otroški smeh, včasih pa tudi jok, saj so se ga nekateri najmlajši tudi malce bali. Da je tudi medved imel le kožuh iz gledališča, pod njim pa se je skrival naš Marjan Kokalj. Da tudi dvorane in jelke ni krasila industrijska roba, ampak okraski, ki so se jih naše sodelavke naučile izdelovati od svojih otrok.

Najpomembnejše pa je to, da so tudi naši najmlajši dali svoj delež. Natisnili in naslikali so cel kup risbic in slik in pripravili dedku Mrazu, sebi in nam, najlepšo slikarsko razstavo, kar jih je videla Avtotehna in kar si jih sploh želimo. In si s tem seveda zagotovili, da jih bo dedek Mraz ob letu spet obiskal, saj vsi vemo, da od vsega najraje gleda prav otroške slike.

Tekst in slike
JURIJ ČERNIČ

DSSS
Prišli:
 5. 11. 1979 ŠETINA Angela
 8. 11. 1979 PRATNEKER Alojz
 15. 11. 1979 JELAČIČ Silvana
 16. 11. 1979 POTOKAR Ana Marija
TOZD SERVISI
Prišli:
 5. 11. 1979 MURGELJ Branko
TOZD ZASTOPSTVA
Prišli:
 1. 11. 1979 SMRKOLJ Matjaž
 1. 11. 1979 SIGNORINI Mladen — Rijeka
 15. 11. 1979 VEHOVEC Božo
 12. 11. 1979 TRBIČ Marija
Odšli:
 4. 11. 1979 VARGA Draga — upokojitev
 30. 1. 1979 LENIČ Jelka
TOZD SERVISI
Prišli:
 1. 12. 1979 SNOJ Martin
Odšli:

11. 12. 1979 VIDMAR Iztok — sluzenje kadrovskega roka
 31. 12. 1979 BUDKOVIČ Urban — sporazumno
DSSS
Prišli:
 1. 12. 1979 KUMAR Alojzija
 1. 12. 1979 ZAGOREC Peter
 1. 12. 1979 ČUK Franc

Odšli:
 31. 12. 1979 BAUER Marjeta — sporazumno
 31. 12. 1979 UMEK Albiina — sporazumno
TOZD ZASTOPANJE
Prišli:
 4. 12. 1979 JOVAŠEVIČ Zdravko — predst. Beograd
 17. 12. 1979 STOJKOVIČ Tomaž

Odšli:
 15. 12. 1979 OSANA Majda — sporazumno
 31. 12. 1979 ŠAJN Matija — sporazumno
 31. 12. 1979 BRAVHAR Boris — sporazumno
 31. 12. 1979 STOJAN Brane — sporazumno
 31. 12. 1979 ZUPANČIČ Angelca — sporazumno

POSEBNO OBVESTILO

Za pravočasno, točno, pravilno in resnično obveščanje vseh delovnih ljudi v DO Avtotehna izdajamo poleg vseh ostalih informativnih oblik (Glasilo, sestanki, krožnice ipd.), tudi list INFORMACIJE. Do tu je vse lepo in prav.

Dogodi pa se včasih, da kakšna INFORMACIJA ni popolna. Ni popolna, ker manjka na primer podatek:

- ... komu se je v danem trenutku javiti ... ali
- ... kraj dogodka ... ali
- ... kdo sprejema prijave ... ali
- ... koliko časa bo predvidoma trajala prireditev ipd. ...

Poleg tega se mi zdi pomembno, da mora biti vsako besedilo v INFORMACIJAH slovnično pravilno, skratka besedilo naj bo resnično slovensko.

Zato želim vse, ki INFORMACIJE berejo, opozoriti na naslednje: »Potrebo, to je besedilo za izdajo INFORMACIJ sproži pobudnik, to je tisti, ki želi, da vsi v Avtotehni v danem trenutku vedo kaj, kje in zakaj se je, se ali se bo nekaj dogodilo. Ti pobudniki pa so lahko posamezniki, službe, oddelki, družbenopolitične organizacije itd. Ti so (ali naj bi bil) po vseh predpisih pod tekstom v INFORMACIJAH tudi podpisani.

Če je torej v INFORMACIJAH besedilo slabo ali pomanjkljivo, ni moja krivda, čeprav INFORMACIJE osebno razpošiljam po delovni organizaciji.

To »posebno obvestilo« objavljam, da se izogнем vsem pripombam, ki jih delavci naslavlajo name misleč, da je sestavljalec vsakega besedila v INFORMACIJAH Savo Žigon.

S. Ž.

JE FORD UVEDEL TEKOČI TRAK V AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI?

Kakor se vzame... Tekoči trak, veliko tehnično novost našega stoletja ter današnje veliko nadlogo delavcev, ki delajo z njim, naj bi izumil ameriški avtomobilski proizvajalec Henry Ford. Vendar to ni res. Izumitelj je Ransom E. Olds, čigar ime je v firmi »Oldsmobile«. Leta 1901 je Olds Motor Vehicle Company naredila 425 vozil, leto kasneje, ko je Olds uvedel montažo na tekočem traku, pa že več kot 2500. Res pa je, da je Ford izboljšal Oldsovo idejo. Po Oldsovi zamisli so se lesene platforme na kolesih vozile med dvema vrstama delavcev, ki so montirali posamezne dele vse do končno izdelanega avtomobila. Ford si je zamislil »razdelilni trak«, katerega sistem je bil v tem, da so posamezni deli v košarah prihajali do glavnega tekočega traku. Fordov sistem je skrajšal proizvodnjo enega avtomobila z enega dne na 93 minut.

SO MAJORETTES ZNAČILNOST 20. STOLETJA

Pravijo, da ne. Brhka dekleta v pisanih uniformah in golih stegen naj bi se iz ZDA razširile po vsem zahodnem svetu (danes jih nititi pri nas ne manjka). Bržkone je moda »mažoretik« kriva, da jih večina ljudi razglša za zabavno pridobitev zadnjih desetletij. Vendar mažoretke niso nastale v ZDA in tudi niso prišle v Evropo po drugi svetovni vojni. V resnici jih je ustanovila Katarina Medičejska v 16. stoletju ter tako zabavala dvorjane in goste v Louvru. Žal je Katarina prišla v zgodovino kot kruta kraljica (šentjernejska noč) in ji zaradi izuma mažoretk res ne moremo odpustiti grehov.

»FRANCIJA JE IZGUBILA BITKO, NI PA IZGUBILA VOJNE«, JE REKEL DE GAULLE, 18. IV. 1940

Je rekel, ali ne? Ko je general Charles de Gaulle 18. IV. 1940. po londonskem BBC pozval Francoze naj se uprejo Nemcem, naj bi dejal, da je »Francija izgubila bitko, ni pa izgubila vojne«. Bržkone so Britanci rahlo podcenjevali francoskega generala (takšen je bil Churchill vedno z njim), tako, da njegovega pozneje tako slavnega poziva sploh niso posneli. Zato pa so kasneje Francozi s težavami le našli tekst poziva. V njem pa ni stavka o bitki in vojni. Te besede so prenašljivi zgodovinarji podtaknili de Gaulleu, kajti pojavile so se dva dni kasneje v plakatih.

				KLJE - OKO NASE LJE	DOMA DE M. IME (JOZE)	POPPALA LJALEC UR	OBISKO VANJE SOLE	4. IN 19. ERKA V ABE CEDI	GRŠKA BOGI - NJA MODRO - STI	JE U - PRLI SLOV. PUBLI - CIST (FRAN)	NAŠA SOSED - NJA DRŽAVA
				ZRAKO - PLOV ALI BALON							
				ITAL. NOGO - METNI KLUB				GRŠKA ERKA			
FRANC. FILO - ZOF (MISLIM, TOREJ SEM)	PRE - VOZNO SRED - STVO	STA - ROSTA, NESTOR	SL. SKLA - DATELJ (RISTO)	HRV. NAFT. INDU - STRIJA	DOLGA DOBA NATRIJ			POLITIK LON TRENER ZERA - VICA			
FRANC. FILM. REZI - SER (JULES)					ZMEŠA - NJE DVEH ALI SVUJI	ZNAČAJ BEKA V SIBI - RIJI					
OLAJŠA - NJE SMRT - NEGA BOJA								VZRLIK RUSKI HUMOR. PISEC			
URSTA IGRE NA SRECO					KOŽICA OPNA						
AMERI - ŠKI FIZIOLOG NOBEL. L. 1947				SESTAVI: PETE LIN	LATIN. VEZNIK PTIČ PEVEC		KABEL LEHAR REKLAM LISTIČ			SOŠSKI RED	PREBOK IZ BIBLI - JE
BESEDA NA KONCU MOLIT - VE				URSTA GLAS - BILA LETNI CAS							
SLOV. PISA - TELJ (FRAN)			ZALOŽBA OBZORJA KRALJ ZIVALI		PRISLOV - IME IGRALKE MIRANDE		RIMSKA BOGINJA JEZE	KALCIJ UABI - RANJE			
GL. MESTO GRUZIN. SSR											
AVSTRIJ. SKLA - DATELJ (GOTT - FRIED VON)					STAR - PRED - MET						
GLORIJA, CAST					LETO - VISBE PRI KOPRU						